Insolvenţă/faliment

Romania

1 Împotriva cui se poate declanşa o procedură de insolvenţă?

Procedurile prevăzute de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență se aplică profesioniștilor, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (2) din Codul civil, cu excepția celor cu privire la care se prevăd dispoziții speciale în ceea ce privește regimul insolvenței lor. (art. 3 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență).

Persoana fizică poate fi subiect al procedurii de insolvență reglementată de Legea nr. 85/2014 pentru datoriile profesionale. Pentru datoriile personale se poate accesa procedura prevăzută de Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice.

Procedura insolvenței nu se aplică unităților și instituțiilor de învățământ preuniversitar, universitar și entităților prevăzute la art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare (alin. 4 al art. 2 din Legea nr. 85/2014).

2 Care sunt condiţiile de deschidere a unei proceduri de insolvenţă?

A. Când procedura insolvenței se deschide la cererea debitorului este necesară existența stării de insolvență (insuficiența fondurilor bănești pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile peste valoarea prag de 50.000 lei) și, când se deschide la cererea creditorului, este necesară existența unei creanțe certe, lichide și exigibile peste 50.000 lei și stării de insolvență (care se prezumă la neplata datoriei după 60 de zile de la scadență).

B. Procedurile preventive (acordul de restructurare ori concordatul preventiv) se aplică debitorilor aflați în dificultate (art. 5 pct. 26 indice 2 din Legea nr. 85 /2014), dar care nu se află în insolvență. Debitorul poate cere deschiderea unei astfel de proceduri și trebuie să facă dovada faptului că este în dificultate printr-un raport întocmit de administratorul concordatar.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenţei? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvenţă?

Averea debitorului reprezintă totalitatea bunurilor şi drepturilor sale patrimoniale, inclusiv cele dobândite în cursul procedurii insolvenţei, care pot face obiectul executării silite potrivit Codului de procedură civilă (art. 5 pct. 5 din Legea nr. 85/2014).

4 Care sunt competenţele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvenţă?

A. După deschiderea procedurii de insolvenţă se desemnează un administrator special şi un practician în insolvenţă (în funcţie de tipul procedurii administrator judiciar în procedura de reorganizare judiciară sau lichidator judiciar în procedura falimentului).

Administratorul special

Este persoana fizică sau juridică desemnată de adunarea generală a acţionarilor/asociaţilor/membrilor debitorului, împuternicită să le reprezinte interesele în procedură şi, atunci când debitorului i se permite să îşi administreze activitatea, să efectueze, în numele şi pe contul acestuia, actele de administrare necesare; (art. 5 pct. 4 din Legea nr. 85/2014).

Administratorul special are următoarele atribuţii:

a) participă, în calitate de reprezentant al debitorului, la judecarea acţiunilor prevăzute la art. 117 -122 ori a celor rezultând din nerespectarea art. 84;

b) formulează contestaţii în cadrul procedurii reglementate de prezenta lege;

c) propune un plan de reorganizare;

d) administrează activitatea debitorului, sub supravegherea administratorului judiciar, după confirmarea planului, doar în situaţia în care nu i s-a ridicat debitorului dreptul de administrare;

e) după intrarea în faliment, participă la inventar, semnând actul, primeşte raportul final şi situaţia financiară de închidere şi participă la şedinţa convocată pentru soluţionarea obiecţiunilor şi aprobarea raportului;

f) primeşte notificarea închiderii procedurii.

După ridicarea dreptului de administrare, debitorul este reprezentat de administratorul judiciar/lichidatorul judiciar, care îi conduce şi activitatea de afaceri, iar mandatul administratorului special va fi redus ta a reprezenta interesele acţionarilor/asociaţilor/membrilor.(art. 56 din Legea nr. 85/2014).

Administratorul judiciar

Administratorul judiciar, persoană fizică sau persoană juridică, inclusiv reprezentantul acesteia, trebuie să aibă calitatea de practician în insolvenţă, potrivit legii. Principalele atribuţii ale administratorului judiciar sunt:

a) examinarea situaţiei economice a debitorului şi a documentelor depuse şi întocmirea unui raport prin care să propună fie intrarea în procedura simplificată, fie continuarea perioadei de observaţie în cadrul procedurii generale şi supunerea acelui raport aprobării judecătorului-sindic, într-un termen stabilit de acesta, dar care nu va putea depăşi 20 de zile de la desemnarea administratorului judiciar;

b) examinarea activităţii debitorului şi întocmirea unui raport amănunţit asupra cauzelor şi împrejurărilor care au dus la apariţia stării de insolvenţă, cu menţionarea eventualelor indicii sau elemente preliminare privind persoanele cărora le-ar fi imputabilă şi cu privire la existenţa premiselor angajării răspunderii acestora precum şi asupra posibilităţii reale de reorganizare a activităţii debitorului ori a motivelor care nu permit reorganizarea şi depunerea la dosarul cauzei, într-un termen stabilit de judecătorul-sindic, dar care nu va putea depăşi 40 de zile de la desemnarea administratorului judiciar;

c) întocmirea actelor contabile în cazul în care debitorul nu şi-a îndeplinit obligaţia respectivă înăuntrul termenelor legale, precum şi verificarea, corectarea şi completarea informaţiilor cuprinse în actele respective, când acestea au fost prezentate de debitor;

d) elaborarea planului de reorganizare a activităţii debitorului, în funcţie de cuprinsul raportului prevăzut la lit. a);

e) supravegherea operaţiunilor de gestionare a patrimoniului debitorului;

f) conducerea integrală, respectiv în parte, a activităţii debitorului, în acest ultim caz cu respectarea precizărilor exprese ale judecătorului-sindic cu privire la atribuţiile sale şi la condiţiile de efectuare a plăţilor din contul averii debitorului;

g) convocarea, prezidarea şi asigurarea secretariatului şedinţelor adunării creditorilor sau ale acţionarilor, asociaţilor ori membrilor debitorului persoană juridică;

h) introducerea de acţiuni pentru anularea actelor sau operaţiunilor frauduloase ale debitorului, încheiate în dauna drepturilor creditorilor, precum şi a unor transferuri cu caracter patrimonial, a unor operaţiuni comerciale încheiate de debitor şi a constituirii unor garanţii acordate de acesta, susceptibile a prejudicia drepturile creditorilor;

i) sesizarea de urgenţă a judecătorului-sindic în cazul în care constată că nu există bunuri în averea debitorului ori că acestea sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile de procedură;

j) denunţarea unor contracte încheiate de debitor;

k) verificarea creanţelor şi, atunci când este cazul, formularea de obiecţiuni la acestea, notificarea creditorilor în cazul neînscrierii sau înscrierii parţiale a creanţelor, precum şi întocmirea tabelelor de creanţe;

l) încasarea creanţelor, urmărirea încasării creanţelor referitoare la bunurile din averea debitorului sau la sumele de bani transferate de către debitor înainte de deschiderea procedurii, formularea şi susţinerea acţiunilor în pretenţii pentru încasarea creanţelor debitorului, pentru aceasta putând angaja avocaţi;

m) încheierea de tranzacţii, descărcarea de datorii, descărcarea fidejusorilor, renunţarea la garanţii reale, cu condiţia confirmării acestor operaţiuni de către judecătorul-sindic;

n) sesizarea judecătorului-sindic în legătură cu orice problemă care ar cere o soluţionare de către acesta;

o) inventarierea bunurilor debitorului;

p) dispunerea evaluării bunurilor debitorului, astfel încât aceasta să fie realizată până la data stabilită pentru depunerea tabelului definitiv al creanţelor;

q) transmiterea spre publicare în BPI a unui anunţ cu privire la depunerea la dosar a raportului de evaluare, în termen de două zile de la depunere.

Judecătorul-sindic poate stabili în sarcina administratorului judiciar, prin încheiere, orice alte atribuţii în afara celor prevăzute la alin. (1), cu excepţia celor prevăzute de lege în competenţa exclusivă a acestuia.

Administratorul judiciar va depune lunar un raport cuprinzând descrierea modului în care și-a îndeplinit atribuțiile, inclusiv cele legate de urmărirea operațiunilor efectuate în baza avizului prealabil, justificarea cheltuielilor efectuate cu administrarea procedurii sau a altor cheltuieli efectuate din fondurile existente în averea debitorului, precum și, dacă este cazul, stadiul efectuării inventarierii. În raport se vor include informații privind respectarea obligațiilor fiscale, referitoare la obținerea sau necesitatea actualizării autorizărilor/autorizațiilor pentru desfășurarea activității, a actelor de control încheiate de organe de control și onorariul încasat al administratorului judiciar, cu precizarea modalității de calcul al acestuia. (art. 59 alin. (1) din Legea nr. 85/2014.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor sale, administratorul judiciar va putea desemna persoane de specialitate precum avocați, experți contabili, evaluatori sau alți specialiști. Nu vor putea fi desemnate în baza alin. (1) acele persoane care se află într-o relație contractuală de natură a crea un conflict de interese, acestea trebuind a se abține sau pot fi recuzate în condițiile art. 43 și 44 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare (art. 61 alin. 2). Administratorul judiciar, precum și oricare dintre creditori pot formula obiecțiuni împotriva rapoartelor de evaluare întocmite în cauză.

Lichidatorul judiciar

în cazul în care dispune trecerea la faliment, judecătorul-sindic va desemna un lichidator judiciar. Atribuţiile administratorului judiciar încetează la momentul stabilirii atribuţiilor lichidatorului judiciar de către judecătorul-sindic. Principalele atribuţii ale lichidatorului judiciar sunt:

a) examinarea activităţii debitorului asupra căruia se iniţiază procedura simplificată în raport cu situaţia de fapt şi întocmirea unui raport amănunţit asupra cauzelor şi împrejurărilor care au dus la insolvenţă, cu menţionarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă şi a existenţei premiselor angajării răspunderii acestora

b) conducerea activităţii debitorului;

c) introducerea de acţiuni pentru anularea actelor şi operaţiunilor frauduloase încheiate de debitor în dauna drepturilor creditorilor, precum şi a unor transferuri cu caracter patrimonial, a unor operaţiuni comerciale încheiate de debitor şi a constituirii unor cauze de preferinţă, susceptibile a prejudicia drepturile creditorilor;

d) aplicarea sigiliilor, inventarierea bunurilor şi luarea măsurilor corespunzătoare pentru conservarea lor;

e) denunţarea unor contracte încheiate de debitor;

f) verificarea creanţelor şi, atunci când este cazul, formularea de obiecţiuni la acestea, notificarea creditorilor în cazul neînscrierii sau înscrierii parţiale a creanţelor, precum şi întocmirea tabelelor de creanţe;

g) urmărirea încasării creanţelor din averea debitorului, rezultate din transferul de bunuri sau de sume de bani efectuat de acesta înaintea deschiderii procedurii, încasarea creanţelor, formularea şi susţinerea acţiunilor în pretenţii pentru încasarea creanţelor debitorului, pentru aceasta putând angaja avocaţi;

h) primirea plăţilor pe seama debitorului şi consemnarea lor în contul averii debitorului;

i) vânzarea bunurilor din averea debitorului, potrivit prevederilor prezentei legi;

j) sub condiţia confirmării de către judecătorul-sindic, încheierea de tranzacţii, descărcarea de datorii, descărcarea fidejusori lor, renunţarea la garanţii reale;

k) sesizarea judecătorului-sindic cu orice problemă care ar cere o soluţionare de către acesta; l) orice l) alte atribuţii stabilite prin încheiere de către judecătorul-sindic.

B. În procedura concordatului preventiv debitorul participă la procedură prin reprezentanţii săi legali sau convenţionali.

Atribuţiile **administratorului concordatar** sunt următoarele:

a) întocmește raportul privind starea de dificultate a debitorului, lista creanțelor și lista creanțelor în litigiu;

b) elaborează sau, după caz, asistă debitorul în elaborarea planului de restructurare;

c)asistă debitorul sau la cererea acestuia negociază planul de restructurare și face demersuri pentru soluționarea pe cale amiabilă a oricărei dispute între debitor și creditori ori între creditori;

d) poate solicita judecătorului-sindic verificarea legalității constituirii categoriilor și subcategoriilor de creanțe;

e) convoacă, dacă este cazul, ședințe colective ale creditorilor titulari au unor creanțe afectate și întocmește procesul verbal al acestora;

f) supraveghează îndeplinirea obligațiilor asumate de către debitor prin planul de restructurare;

g) întocmește, depune la dosarul cauzei și transmite creditorilor afectați rapoarte trimestriale asupra activității sale și a debitorului;

h) monitorizează și, dacă este cazul, asistă debitorul la implementarea planului de restructurare prin orice acțiuni prevăzute prin acesta sau care sunt necesare în vederea realizării planului, cum ar fi : măsuri operaționale, valorificare de active, valorificarea intreprinderii sau a unei părți din aceasta ca ansamblu independent;

i) solicită instanței închiderea procedurii concordatului preventiv;

j) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de prezentul capitol, instituite prin planul de restructurare ori stabilite de judecătorul-sindic. (art. 19 din Legea nr. 85/2014).

5 În ce condiţii se poate invoca o compensare?

Deschiderea procedurii de insolvenţă nu afectează dreptul niciunui creditor de a invoca compensarea creanţei sale cu cea a debitorului asupra sa, atunci când condiţiile prevăzute de lege în materie de compensare legală sunt îndeplinite la data deschiderii procedurii. Compensarea poate fi constatată şi de administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar. Compensarea se aplică în mod corespunzător și creanțelor reciproce născute după data deschiderii procedurii insolvenței.

6 Ce efecte are o procedură de insolvenţă asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

Contractele în derulare se consideră menţinute la data deschiderii procedurii. Orice clauze contractuale de desfiinţare a contractelor în derulare, de decădere din beneficiul termenului sau de declarare a exigibilităţii anticipate pentru motivul deschiderii procedurii sunt nule. Prevederile referitoare la menţinerea contractelor în derulare şi la nulitatea clauzelor de încetare sau accelerare a obligaţiilor nu sunt aplicabile în privinţa contractelor financiare calificate şi a operaţiunilor de compensare bilaterală în baza unui contract financiar calificat sau a unui acord de compensare bilaterală.

În vederea creşterii la maximum a valorii averii debitorului, într-un termen de prescripţie de 3 luni de la data deschiderii procedurii, administratorul judiciar /lichidatorul judiciar poate să denunţe orice contract, închirierile neexpirate, alte contracte pe termen lung, atât timp cât aceste contracte nu au fost executate în totalitate ori substanţial de către toate părţile implicate. în cazul denunţării unui contract, o acţiune pentru despăgubiri poate fi introdusă de către cocontractant împotriva debitorului.

De asemenea, practicianul în insolvenţă trebuie să răspundă, în termen de 30 de zile de la primire, notificării contractantului, formulată în primele 3 luni de la deschiderea procedurii, prin care i se cere să denunţe contractul; în lipsa unui astfel de răspuns, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar nu va mai putea cere executarea contractului, acesta fiind socotit denunţat.

Legea reglementează şi situaţia unor contracte speciale, cum sunt cele de furnizare de utilităţi, de leasing, acord maşter de netting, etc.

7 Ce efecte are o procedură de insolvenţă asupra acţiunilor intentate de creditori individuali (cu excepţia proceselor aflate pe rol)?

A. De la data deschiderii procedurii de insolvență se suspendă de drept toate acțiunile judiciare, extrajudiciare sau măsurile de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului. Valorificarea drepturilor acestora se poate face numai în cadrul procedurii insolvenței, prin depunerea cererilor de admitere a creanțelor. Deschiderea procedurii suspendă orice termene de prescripție a acțiunilor.

Nu sunt supuse suspendării de drept căile de atac promovate de debitor împotriva acțiunilor unui creditor începute anterior deschiderii procedurii și nici acțiunile îndreptate împotriva codebitorilor sau terților garanți.

B. De la data pronunțării hotărârii de omologare a planului de restructurare se suspendă de drept executările silite individuale asupra debitorului ce au ca obiect recuperarea unor creanțe afectate și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora.

Dobânzile, penalitățile și a orice alte accesorii vor avea tratamentul prevăzut în planul de restructurare omologat.

8 Ce efecte are o procedură de insolvenţă asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

De la data deschiderii procedurii se suspendă de drept toate acţiunile judiciare, extrajudiciare sau măsurile de executare silită pentru realizarea creanţelor asupra averii debitorului.

Nu sunt supuse suspendării:

a) căile de atac promovate de debitor împotriva acţiunilor unui/unor creditor/creditori începute înaintea deschiderii procedurii şi nici acţiunile civile din procesele penale îndreptate împotriva debitorului;

b) acţiunile judiciare îndreptate împotriva codebitorilor şi/sau terţilor garanţi;

c) procedurile extrajudiciare aflate pe rolul comisiilor sportive din cadrul federaţiilor sportive care funcţionează potrivit Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69 /2000, cu modificările şi completările ulterioare, având ca obiect denunţarea unilaterală a contractelor individuale de muncă sau convenţiilor civile ale sportivilor şi sancţiuni sportive aplicabile în această situaţie sau orice alte litigii având ca obiect dreptul sportivului de a participa la competiţie.

d) acțiunile judiciare privind determinarea existenței și/sau cuantumului unor creanțe asupra debitorului, născute după data deschiderii procedurii. Pentru astfel de acțiuni se va putea formula, pe parcursul perioadei de observație și de reorganizare, o cerere de plată, transmisă cu confirmare de primire, ce va fi analizată de către administratorul judiciar într-un termen de 15 zile de la data primirii, cu respectarea prevederilor art. 106 alin. (1), care se aplică în mod corespunzător, fără ca aceste creanțe să fie înscrise în tabelul de creanțe.

Împotriva măsurii dispuse de către administratorul judiciar se va putea formula contestație.

Se impune precizarea că se suspendă doar procesele cu obiect pretenții împotriva averii debitorului, nu și cele privind drepturi și obligații nepatrimoniale, care se continuă la instanța sesizată.

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvenţă?

Toți creditorii debitorului în insolvență se întrunesc în adunarea creditorilor.

Adunarea creditorilor va fi convocată şi prezidată de administratorul judiciar/lichidatorul judiciar. Creditorii cunoscuţi vor fi convocaţi de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar în cazurile prevăzute expres de lege şi ori de câte ori este necesar.

Convocarea creditorilor se realizează prin publicare în BPI cu cel puţin 5 zile anterior ţinerii şedinţei şi trebuie să cuprindă ordinea de zi a acesteia. Creditorii pot fi reprezentaţi în adunare prin împuterniciţi cu procură specială autentică sau, în cazul creditorilor bugetari şi al celorlalte persoane juridice, cu delegaţie semnată de conducătorul unităţii. Dacă prin lege nu se interzice în mod expres, creditorii vor putea vota şi prin corespondenţă.

Cu excepţia cazurilor în care legea cere o majoritate specială, şedinţele adunării creditorilor au loc în prezenţa titularilor de creanţe însumând cel puţin 30% din valoarea totală a creanţelor cu drept de vot asupra averii debitorului, iar deciziile adunării creditorilor se adoptă cu votul favorabil manifestat expres al titularilor majorităţii, prin valoare, a creanţelor prezente cu drept de vot. Votul condiţionat este considerat vot negativ. Sunt consideraţi prezenţi şi creditorii care au votat valabil prin corespondenţă.

Judecătorul-sindic și apoi creditorii după convocarea primei adunări pot desemna, în raport cu numărul creditorilor, un comitet format din 3 sau 5 creditori, dintre cei cu drept de vot, cu creanţele beneficiind de cauze de preferinţă, creanţele bugetare şi chirografare cele mai mari, prin valoare. Comitetul creditorilor are următoarele atribuţii:

a) să analizeze situaţia debitorului şi să facă recomandări adunării creditorilor cu privire la continuarea activităţii debitorului şi la planurile de reorganizare propuse;

b) să negocieze cu administratorul judiciar sau cu lichidatorul judiciar care doreşte să fie desemnat de către creditori în dosar condiţiile numirii;

c) să ia cunoştinţă de rapoartele întocmite de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar, să le analizeze şi, dacă este cazul, să formuleze contestaţii la acestea;

d) să întocmească rapoarte, pe care să le prezinte adunării creditorilor, privind măsurile luate de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar şi efectele acestora şi să propună, motivat, şi alte măsuri;

e) să solicite ridicarea dreptului de administrare al debitorului;

f) să introducă acţiuni pentru anularea unor acte sau operaţiuni frauduloase, făcute de debitor în dauna creditorilor, atunci când astfel de acţiuni nu au fost introduse de administratorul judiciar ori de lichidatorul judiciar.

10 În ce mod poate practicianul în insolvenţă să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

În funcție de situația concretă a debitorului, respectiv dacă s-a ridicat sau nu dreptul de administrare practicianul în insolvenţă are următoarele atribuții:
Administratorul judiciar supraveghează operaţiunile de gestionare a patrimoniului debitorului. El conduce integral, respectiv în parte, activitatatea debitorului, în acest ultim caz cu respectarea precizărilor exprese ale judecătorului-sindic cu privire la atribuţiile sale şi la condiţiile de efectuare a plăţilor din contul averii debitorului.
Încasează creanțele, încheie tranzacții, face inventarul, valorifică bunurile din averea debitorului.
Debitorul poate dispune de bunuri doar în situația în care și-a păstrat dreptul de administrare și în limitele desfășurării activității curente și este supravegheat și controlat de administratorul judiciar.
Lichidatorul judiciar, după intrarea în faliment conduce activitatea debitorului, denunță contractele, încasează creanțele, valorifică bunurile, încheie tranzacții, primește plățile pe seama debitorului, etc. În faliment doar lichidatorul judicar poate dispune de activele din patrimoniul debitorului.

11 Ce creanţe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanţelor apărute după deschiderea procedurii de insolvenţă?

Toţi creditorii ale căror creanţe sunt anterioare datei de deschidere a procedurii, cu excepţia salariaţilor ale căror creanţe vor fi înregistrate de administratorul judiciar conform evidenţelor contabile, vor depune cererea de admitere a creanţelor în termenul fixat în hotărârea de deschidere a procedurii, însoţită de documentele doveditoare. Toate creanţele prezentate a fi admise şi înregistrate la grefa tribunalului vor fi prezumate valabile şi corecte dacă nu sunt contestate de către debitor, administratorul judiciar sau creditori. Creanţele înscrise în tabelul de creanţe se plătesc în cadrul procedurii insolvenţei în ordinea de distribuire prevăzută de lege.
Creanţele născute după data deschiderii procedurii, în perioada de observaţie sau în procedura reorganizării judiciare vor fi plătite conform documentelor din care rezultă, nefiind necesară înscrierea la masa credală. Prevederea se aplică în mod corespunzător pentru creanţele născute după data deschiderii procedurii de faliment.

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea şi admiterea creanţelor?

Cu excepţia salariaţilor ale căror creanţe vor fi înregistrate de administratorul judiciar conform evidenţelor contabile, toţi ceilalţi creditori, ale căror creanţe sunt anterioare datei de deschidere a procedurii, vor depune cererea de admitere a creanţelor în termenul fixat în hotărârea de deschidere a procedurii. Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanţei, precum şi menţiuni cu privire la eventualele cauze de preferinţă. La cerere vor fi anexate documentele justificative ale creanţei şi ale actelor de constituire de cauze de preferinţă, cel mai târziu în termenul stabilit pentru depunerea cererii de admitere a creanţei.
Cererea de admitere a creanţelor trebuie făcută chiar dacă acestea nu sunt stabilite printr-un titlu. Creanţele nescadente sau sub condiţie la data deschiderii procedurii vor fi admise la masa credală.
Creanţa unei părţi vătămate din procesul penal se înscrie sub condiţie suspensivă, până la soluţionarea definitivă a acţiunii civile în procesul penal în favoarea părţii vătămate, prin depunerea unei cereri de admitere a creanţei.
Creanţele beneficiare ale unei cauze de preferinţă se înscriu în tabelul definitiv până la valoarea de piaţă a garanţiei stabilită prin evaluare, dispusă de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar, efectuată de un evaluator.
Toate creanţele vor fi supuse procedurii de verificare cu excepţia creanţelor constatate prin hotărâri judecătoreşti executorii, precum şi prin hotărâri arbitrate executorii. Nu sunt supuse acestei proceduri creanţele bugetare rezultând dintr-un titlu executoriu necontestat în termenele prevăzute de legi speciale.
Administratorul judiciar/lichidatorul judiciar întocmeşte un tabel preliminar al creanţelor, care poate fi contestat la judecătorul sindic de orice persoană interesată, debitor sau creditor. Cu excepţia cazului în care notificarea deschiderii procedurii s-a făcut cu încălcarea dispoziţiilor referitoare la citare şi comunicarea actelor de procedură, titularul de creanţe anterioare deschiderii procedurii, care nu depune cererea de admitere a creanţelor până la expirarea termenului prevăzut {termenul este indicat prin notificare şi e de max. 45 zile de la deschiderea procedurii), va fi decăzut, cât priveşte creanţele respective, din dreptul de a fi înscris în tabelul creditorilor şi nu va dobândi calitatea de creditor îndreptăţit să participe la procedură. El nu va avea dreptul de a-şi realiza creanţele împotriva debitorului sau a membrilor ori asociaţilor cu răspundere nelimitată ai persoanei juridice debitoare ulterior închiderii procedurii, sub rezerva ca debitorul să nu fi fost condamnat pentru bancrută simplă sau frauduloasă ori să nu i se fi stabilit răspunderea pentru efectuarea de plăţi ori transferuri frauduloase. Decăderea va fi constatată de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar, care nu va mai înscrie creditorul în tabelul creditorilor.

13 Care sunt normele care reglementează distribuţia veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferinţă a creanţelor şi drepturilor creditorilor în funcţie de rangul acestora?

Fondurile obţinute din vânzarea bunurilor şi drepturilor din averea debitorului, grevate, în favoarea creditorului, de cauze de preferinţă, vor fi distribuite în următoarea ordine:
taxe, timbre şi orice alte cheltuieli aferente vânzării bunurilor respective, inclusiv cheltuielile necesare pentru conservarea şi administrarea acestor bunuri, precum şi cheltuielile avansate de creditor în cadrul procedurii de executare silită, creanţele furnizorilor de utilităţi născute ulterior deschiderii procedurii, remuneraţiile datorate la data distribuirii persoanelor angajate în interesul comun al tuturor creditorilor, care se vor suporta pro rata, în raport cu valoarea tuturor bunurilor din averea debitorului;
creanţele creditorilor beneficiari ai unei cauze de preferinţă născute în timpul procedurii de insolvenţă. Aceste creanţe cuprind capitalul, dobânzile, precum şi alte accesorii, după caz;
creanţele creditorilor beneficiari ai unei cauze de preferinţă, cuprinzând tot capitalul, dobânzile, majorările şi penalităţile de orice fel,
În cazul în care sumele realizate din vânzarea acestor bunuri ar fi insuficiente pentru plata în întregime a respectivelor creanţe, creditorii vor avea, pentru diferenţă, creanţe chirografare sau bugetare, după caz, care vor veni în concurs cu cele cuprinse în categoria corespunzătoare, potrivit naturii lor. Dacă după plata sumelor prevăzute anterior rezulta o diferenţă în plus, aceasta va fi depusă, prin grija lichidatorului judiciar, în contul averii debitorului.
Creanţele se plătesc, în cazul falimentului, în următoarea ordine:
1. taxele, timbrele sau orice alte cheltuieli aferente procedurii instituite prin prezentul titlu, inclusiv cheltuielile necesare pentru conservarea şi administrarea bunurilor din averea debitorului, pentru continuarea activităţii, precum şi pentru plata remuneraţiilor persoanelor angajate în interesul procedurii
2. creanţele provenind din finanţări acordate în timpul procedurii insolvenței
3. creanțele provenind din finanțări acordate în proceduri de prevenire a insolvenței și onorariile practicianului dni astfel de proeduri
4. creanţele izvorâte din raporturi de muncă;
5. creanţele rezultând din continuarea activităţii debitorului după deschiderea procedurii, cele datorate cocontractanţilor şi cele datorate terţilor dobânditori de bună-credinţa sau subdobânditorilor care restituie averii debitorului bunurile ori contravaloarea acestora
6. creanţele bugetare;

7. creanţele reprezentând sumele datorate de către debitor unor terţi, în baza unor obligaţii de întreţinere, alocaţii pentru minori sau de plată a unor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existenţă;
8. creanţele reprezentând sumele stabilite de judecătorul-sindic pentru întreţinerea debitorului şi a familiei sale, dacă acesta este persoană fizică;
9. creanţele reprezentând credite bancare, cu cheltuielile şi dobânzile aferente, cele rezultate din livrări de produse, prestări de servicii sau alte lucrări, din chirii, creanţele corespunzătoare contractelor de leasing, inclusiv obligaţiunile;
10. alte creanţe chirografare;
11. creanţele subordonate, în următoarea ordine de preferinţă:
a) creanţele născute în patrimoniul terţilor dobânditori de rea-credinţă ai bunurilor debitorului, cele cuvenite subdobânditorilor de rea-credinţă după admiterea acţiunilor în anulare precum şi creditele acordate persoanei juridice debitoare de către un asociat sau acţionar deţinând cel puţin 10% din capitalul social, respectiv din drepturile de vot în adunarea generală a asociaţilor ori, după caz, de către un membru al grupului de interes economic;
b) beneficiile nedistribuite asociaților
c) creanţele izvorând din acte cu titlu gratuit.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

Dacă procedura concordatului preventiv se finalizează cu succes, la termenul prevăzut în contract sau anterior acestuia, după caz, judecătorul-sindic va pronunța o hotărâre prin care va închide procedura. În acest caz, dacă prin planul de restructurare s-au prevăzut reduceri de creanțe, reducerile rămân definitive. (art. 34 din Legea nr. 85/2014).
O **procedură de reorganizare** prin continuarea activităţii sau de lichidare pe bază de plan va fi închisă, prin sentinţă, în baza unui raport al administratorului judiciar care constată îndeplinirea tuturor obligaţiilor de plată asumate prin planul confirmat, precum şi plata creanţelor curente scadente. Dacă o procedură începe ca reorganizare, dar apoi devine faliment, aceasta va fi închisă potrivit prevederilor referitoare la închiderea procedurii de faliment. La data confirmării unui plan de reorganizare, debitorul este descărcat de diferenţa dintre valoarea obligaţiilor pe care le avea înainte de confirmarea planului şi cea prevăzută în plan, pe parcursul procedurii reorganizării judiciare.
O **procedură de faliment** va fi închisă atunci când judecătorul-sindic a aprobat raportul final, când toate fondurile sau bunurile din averea debitorului au fost distribuite şi când fondurile nereclamate au fost depuse la bancă. După închiderea procedurii se dispune radierea debitorului din registrele în care acesta a fost înmatriculat.
Prin închiderea procedurii, judecătorul-sindic, administratorul/lichidatorul judiciar şi toate persoanele care i-au asistat sunt descărcaţi de orice îndatoriri sau responsabilităţi cu privire la procedură, debitor şi averea lui, creditori, titulari de drepturi de preferinţă, acţionari sau asociaţi.
Prin închiderea procedurii de faliment, debitorul persoană fizică (care desfăşoară activităţi economice) va fi descărcat de obligaţiile pe care le avea înainte de intrarea în faliment, însă sub rezerva de a nu fi găsit vinovat de bancrută frauduloasă sau de plăţi ori transferuri frauduloase; în astfel de situaţii, el va fi descărcat de obligaţii numai în măsura în care acestea au fost plătite în cadrul procedurii.

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

După închiderea procedurii insolvenţei, indiferent de forma ei, creditorii nu mai pot urmări debitorul pentru creanţele anterioare deschiderii procedurii insolvenţei.
Creditorii conservă acţiunile lor pentru întreaga valoare a creanţelor, împotriva codebitorilor şi a fidejusorilor debitorului.

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

Toate cheltuielile aferente procedurii instituite prin lege, inclusiv cele privind notificarea, convocarea şi comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul judiciar şi/sau de lichidatorul judiciar, vor fi suportate din averea debitorului, (art. 39 din Legea nr. 85/2014). în lipsa disponibilităţilor în contul debitorului, se va utiliza fondul de lichidare.

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

Administratorul judiciar/Lichidatorul judiciar poate introduce la judecătorul-sindic **acţiuni pentru anularea actelor sau operaţiunilor frauduloase** ale debitorului în dauna drepturilor creditorilor, în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii.
Următoarele acte sau operaţiuni ale debitorului vor putea fi anulate, pentru restituirea bunurilor transferate sau a valorii altor prestaţii executate:
a) acte de transfer cu titlu gratuit, efectuate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii; sunt exceptate sponsorizările în scop umanitar;
b) operaţiuni în care prestaţia debitorului depăşeşte vădit pe cea primită, efectuate în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii;
c) acte încheiate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, cu intenţia tuturor părţilor implicate în acestea de a sustrage bunuri de la urmărirea de către creditori sau de a le leza în orice alt fel drepturile;
d) acte de transfer de proprietate către un creditor pentru stingerea unei datorii anterioare sau în folosul acestuia, efectuate în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii, dacă suma pe care creditorul ar putea să o obţină în caz de faliment al debitorului este mai mică decât valoarea actului de transfer;
e) constituirea unui drept de preferinţă pentru o creanţă care era chirografară, în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii;
f) plăţile anticipate ale datoriilor, efectuate în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii, dacă scadenţa lor fusese stabilită pentru o dată ulterioară deschiderii procedurii;
g) actele de transfer sau asumarea de obligaţii efectuate de debitor într-o perioada de 2 ani anteriori datei deschiderii procedurii, cu intenţia de a ascunde /întârzia starea de insolvenţă ori de a frauda un creditor.
Următoarele acte sau operaţiuni, încheiate în cei 2 ani anteriori datei deschiderii procedurii cu persoanele aflate în raporturi juridice cu debitorul, vor putea, de asemenea, să fie anulate şi prestaţiile recuperate:
a) cu un asociat comanditat sau cu un asociat deţinând cel puţin 20% din capitalul societăţii ori, după caz, din drepturile de vot în adunarea generală a asociaţilor, în situaţia în care debitorul este acea societate în comandită, respectiv o societate agricolă, în nume colectiv sau cu răspundere limitată;
b) cu un membru sau administrator, atunci când debitorul este un grup de interes economic;
c) cu un acţionar deţinând cel puţin 20% din acţiunile debitorului ori, după caz, din drepturile de vot în adunarea generală a acţionarilor, în situaţia în care debitorul este respectiva societate pe acţiuni;
d) cu un administrator, director sau un membru al organelor de supraveghere a debitorului, societate cooperativă, societate pe acţiuni cu răspundere limitată sau, după caz, societate agricolă;
e) cu orice altă persoană fizică ori juridică, deţinând o poziţie de control asupra debitorului sau a activităţii sale;
f) cu un coproprietar sau proprietar devălmaş asupra unui bun comun;
g) cu soţul, rudele sau afinii până la gradul al patrulea inclusiv, ai persoanelor fizice enumerate la lit. a) - f).
Acţiunea pentru anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna creditorilor, poate fi introdusă de administratorul judiciar/lichidatorul judiciar în termen de un an de la data expirării termenului stabilit pentru întocmirea primului raport al administratorului judiciar/lichidatorului judiciar, dar nu mai târziu de 16 luni de la data deschiderii procedurii, în cazul admiterii acţiunii, părţile vor fi repuse în situaţia anterioară, iar sarcinile existente la data transferului vor fi reînscrise.

Comitetul creditorilor sau creditorul care deţine mai mult de 50% din valoarea creanţelor înscrise la masa credală pot introduce la judecătorul-sindic o astfel de acţiune, dacă administratorul judiciar/lichidatorul judiciar nu o face.

Nu se va putea cere anularea unui act de constituire sau de transfer cu caracter patrimonial, făcut de către debitor în cursul desfăşurării normale a activităţii sale curente. Cererea pentru anularea unui act de constituire sau de transfer cu caracter patrimonial se va nota, din oficiu, în registrele de publicitate aferente.

În privinţa actelor şi operaţiunilor menţionate anterior se instituie o prezumţie relativă de fraudă în dauna creditorilor.

După deschiderea procedurii de insolvenţă, în afară de operaţiunile necesare desfăşurării activităţii curente, de cele autorizate de judecătorul-sindic sau avizate de către administratorul judiciar, toate actele, operaţiunile şi plăţile efectuate de debitor ulterior deschiderii procedurii sunt nule de drept.

Ultima actualizare: 13/10/2023

Versiunea în limba naţională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea naţională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.